

21
αλλιώς
20

ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΔΙΟΥ

Οκτώβριος 2020-Ιανουάριος 2021

Η Ελληνική Επανάσταση με φιγούρες και διοράματα PLAYMOBIL

Κείμενα-Επιμέλεια
Νατάσα Καστρίτη, Παναγιώτα Παναρίτη, Ρεγγίνα Κατσιμάρδου

Σχεδιασμός-Γραφιστική Επιμέλεια
Κλειώ Παπασπύρου

Οι φιγούρες που παρουσιάζονται στο φυλλάδιο
είναι έργα του Στέλιου Μυλωνά

ISBN: 978-960-6812-89-7

**Καλώς ήρθες
στο Μουσείο Ελιάς
και Ελληνικού Λαδιού!**

Η έκθεση «Το '21 αλλιώς»
θα σε μιλήσει στα γεγονότα
της Ελληνικής Επανάστασης του 1821
με έναν διαφορετικό και διασκεδαστικό τρόπο.

Τον ρόλο του αφηγητή των γεγονότων
αναλαμβάνουν τα PLAYMOBIL!

Για να δούμε τι έχουν να μας πουν!

Η Φιλική Εταιρεία

Τον Σεπτέμβριο του 1814 στην Οδησσό της Ρωσίας, τρεις Έλληνες έμποροι, ίδρυσαν μία μυστική οργάνωση.

ο Νικόλαος Σκουφάς
από την Άρτα

ο Αθανάσιος Τσακάλωφ
από τα Ιωάννινα

ο Εμμανουήλ Ξάνθος
από την Πάτμο

Η Φιλική Εταιρεία, όπως ονομάστηκε, είχε σκοπό την ένωση όλων των Ελλήνων κάτω από μια κοινή, μυστική αρχή, προκειμένου να διεκδικήσουν την ελευθερία τους.

Αλφάβητο Φιλικής Εταιρείας

η	π	υ	ψ	ω	1	2	3	4	5	6	7	4α	8	9	0	α	β	γ	δ	9α	ε
α	β	γ	δ	ε	ζ	θ	ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο	π	ρ	σ	τ	φ	χ	ψ	ου

3 ω 9 η 7 η α β η α 3

2 η 4α ω 4 3 7 3 α 3 α β 3 α

9 η 0 η ψ ε 7 η ξ 3 ω α 3 υ ω 6 8 7 3 ω α

α β 3 α 24 γ ω ξ θ ε η 0 3 ε
24

Χρησιμοποίησε
το μυστικό αλφάβητο
της Φιλικής Εταιρείας,

για να αποκρυπτογραφήσεις
το μήνυμα και να δεις
πού θα ξεκινήσει η Επανάσταση!

Η Επανάσταση στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες

ο Αλέξανδρος Υψηλάντης έγινε αρχηγός της Φιλικής Εταιρείας

Τον Απρίλιο του 1820

ΦΒΛΑΟΣ "Α.Ρ."

και αμέσως ξεκίνησε να προετοιμάζει την Επανάσταση.

Έναν χρόνο περίπου αργότερα, ξεκινώντας από ρωσικό έδαφος, περνά τον ποταμό Προύθο

και μπαίνει στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες.

Στις

24 Φεβρουαρίου 1821

κηρύσσει την Επανάσταση από το Ιάσιο της Βλαχίας (σημερινή Ρουμανία).

Με το άκουσμα της έναρξης της Επανάστασης, 500 περίπου Έλληνες εθελοντές, σπουδαστές ευρωπαϊκών πανεπιστημίων,

δημιούργησαν τον Ιερό Λόχο, επίλεκτο σώμα του στρατού του Αλέξανδρου Υψηλάντη.

ΣΛΗΤΗΑΨΝΥ _____

ΟΙΣΑΙ _____

ΤΝΑΡΓΑΔΙΑΣ _____

ΣΘΟΟΡΠΥ _____

ΛΙΤΣΟΕΧΗΡΙΟ _____

**Αν θέλεις να γίνεις μέλος
του Ιερού Λόχου,**

**λύσε τους
αναγραμματισμούς!**

Η Επανάσταση όμως δεν βρήκε την υποστήριξη που περίμενε ο Αλέξανδρος Υψηλάντης και απέτυχε.

Η κρίσιμη μάχη δόθηκε στο Δραγατσάνι

**Ιούνιος
1821**

όπου ο στρατός του καταστράφηκε σχεδόν ολοκληρωτικά.

Ο Υψηλάντης επιχείρησε να διαφύγει, αλλά οι **αυστριακές** αρχές τον συνέλαβαν και τον οδήγησαν στη φυλακή.

Όσοι επαναστάτες παρέμειναν στις Ηγεμονίες, καταδιώχθηκαν.

Ο τραγικός επίλογος γράφτηκε λίγους μήνες αργότερα, όταν ένα τελευταίο τμήμα αγωνιστών, με επικεφαλής τους οπλαρχηγούς **Γεωργάκη Ολύμπιο** και **Ιωάννη Φαρμάκη**, εγκλωβίστηκε στη **μονή Σέκου**.

Ο Φαρμάκης παραδόθηκε,
ενώ ο Ολύμπιος αποφάσισε
να ανατιναχθεί μαζί
με συμπολεμιστές του.

**Ζωντάνεψε
τη σκηνή!**

**Είσαι μάρτυρας
της τελευταίας πράξης
της Επανάστασης
στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες.**

Η Επανάσταση στην Πελοπόννησο

Η Επανάσταση
στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες
απέτυχε.

Κράτησε όμως απασχολημένα
τα τουρκικά στρατεύματα,
βοηθώντας να εδραιωθεί
η Επανάσταση στην Πελοπόννησο.

Η Πελοπόννησος
είχε επαναστατήσει
στα τέλη Μαρτίου 1821.

Σύντομα ακολούθησε η
Στερεά Ελλάδα
και τα νησιά του Αιγαίου.

Επαναστάτησαν επίσης η Κρήτη, η Θεσσαλία, η Ήπειρος,
η Μακεδονία και η Θράκη, αλλά στις περιοχές αυτές οι
Τούρκοι κατάφεραν να επικρατήσουν.

Στις 25 Μαρτίου 1821
ο επίσκοπος Παλαιών Πατρών Γερμανός
όρκισε τους επαναστάτες
στην πλατεία του Αγίου Γεωργίου
στην Πάτρα.

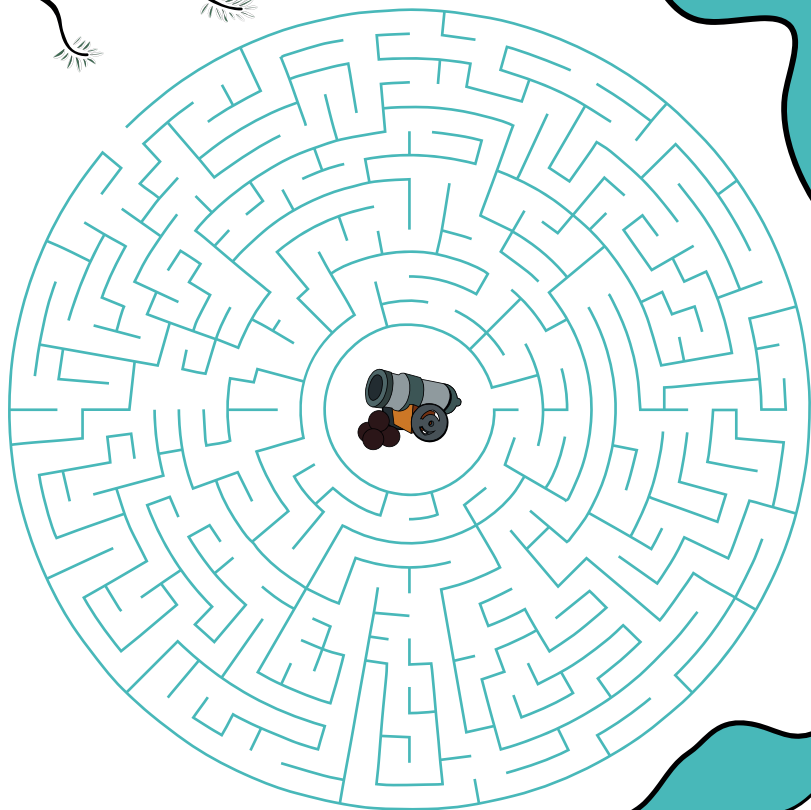
Δες τις εικόνες
και βρες τις 8 διαφορές!

Ο Αγώνας στη στεριά

Οι Έλληνες χρησιμοποίησαν την τακτική του κλεφτοπολέμου, η οποία βασιζόταν στις ενέδρες και τους αφνιδισμούς.

Οι Τούρκοι κατέφυγαν για την ασφάλειά τους στα κάστρα (Τριτολιτσά, ακρόπολη Πατρών, Ακροκόρινθο, Ναύπλιο, Μονεμβασία, Νεόκαστρο, Μεθώνη, Κορώνη κ.λπ.)

Έτσι, ο πόλεμος στην Πελοπόννησο, ύστερα από τις πρώτες συμπλοκές, πήρε τη μορφή πολιορκίας φρουρίων, γύρω από τα οποία σχηματίστηκαν τα πρώτα στρατόπεδα των Ελλήνων.

**Για να βοηθήσεις
τους συμπολεμιστές σου
να καταλάβουν το φρούριο,**

**πρέπει να βρεις
τα πολεμοφόδια που έχουν
κρύψει οι αντίπαλοι!**

Στα πιο σημαντικά γεγονότα των δύο πρώτων χρόνων της Επανάστασης ανήκουν η μάχη στη **Γραβιά** (Μάιος 1821) και λίγο αργότερα και η μάχη στα **Βασιλικά** (Αύγουστος 1821), στις οποίες οι Έλληνες εμπόδισαν τους Τούρκους να περάσουν στην Πελοπόννησο.

Έτσι, τα ελληνικά στρατεύματα συνέχισαν να πολιορκούν ανενόχλητα την **Τριπολιτσά**, την οποία άλωσαν τον **Σεπτέμβριο** του 1821.

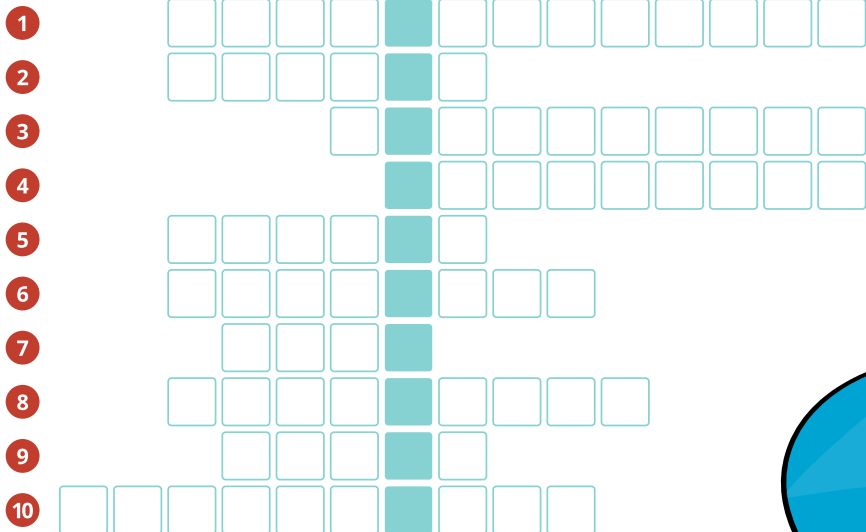
Τον Ιούλιο του 1822, ο Κολοκοτρώνης κατέστρεψε στα Δερβενάκια τη στρατιά του **Δράμαλη**, που ήθελε να καταπνίξει την Επανάσταση.

Η Επανάσταση όμως δεν είχε μόνο νίκες.

Ο **Αθανάσιος Διάκος** αιχμαλωτίστηκε μετά από σκληρή μάχη στην **Αλαμάνα** (Απρίλιος 1821).

Ο **Μάρκος Μπότσαρης** σκοτώθηκε στη Μάχη στο **Κεφαλόβρυσο** του Καρπενησίου (Αύγουστος 1823).

Το **Τάγμα των Φιλελλήνων** αποδεκατίστηκε στη Μάχη του **Πέτα** (Ιούλιος 1822).

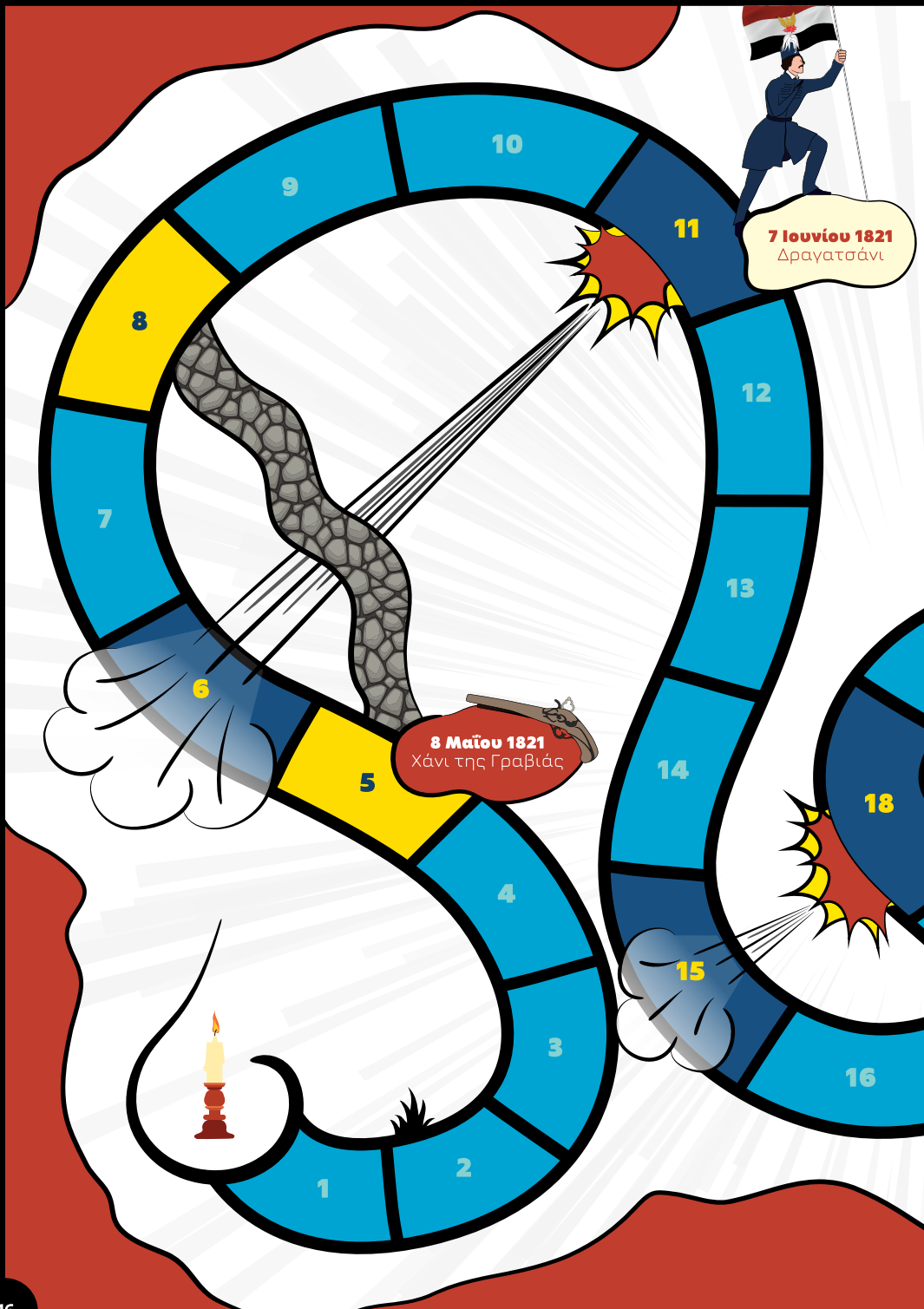

- [1] Η πολεμική τακτική που ακολούθησαν οι Έλληνες.
- [2] Το φρούριο αλλιώς.
- [3] Το Τάγμα που αποδεκατίστηκε στη μάχη στο Πέτα.
- [4] Της Τριπολιτσάς κράτησε αρκετούς μήνες.
- [5] Αθανάσιος, πολέμησε στη μάχη της Αλαμάνας.
- [6] Η μάχη αυτή ήταν μία από τις σημαντικότερες του πρώτου έτους της Επανάστασης.
- [7] Της Γραβιάς.
- [8] Το μικρό όνομα του αδελφού του Αλέξανδρου Υψηλάντη.
- [9] Η πτώση μίας πόλης στα χέρια των εχθρών.
- [10] Εκεί καταστράφηκε η στρατιά του Δράμαλη.

**Λύσε
το σταυρόλεξο**

**και στον κάθετο τονισμένο άξονα
θα σχηματιστεί το όνομα
του σημαντικότερου διοικητικού κέντρου
των Οθωμανών στην Πελοπόννησο!**

7 Ιουλίου 1821
Δραγατσάνι

8 Μαΐου 1821
Χάνι της Γραβιάς

18

**Φτάσε πρώτος
στην ελευθερία!**

32

33

34

31

30

20 Οκτωβρίου 1827
Ναυαρίνο

29

28

1823 - 1825
Εμφύλιος

19

20

27

4 Ιουλίου 1822
Πέτα

21

26

17

22

25

26 Ιουλίου 1822
Δερβενάκια

23

24

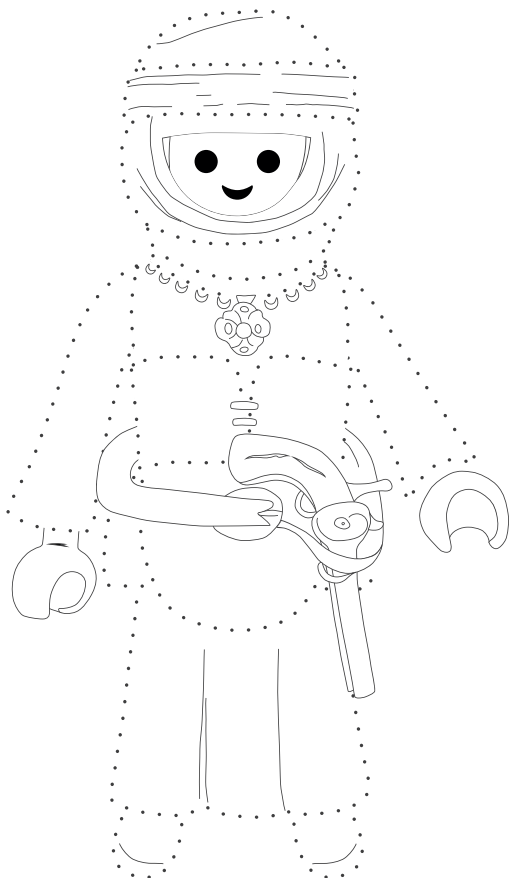
Ο Αγώνας στη Θάλασσα

Όλα τα νησιά
συμμετείχαν στον Αγώνα.

Πολύ σημαντική ήταν η συμβολή
των τριών ισχυρότερων
- Υδρας, Σπετσών και Ψαρών -
που, εκτός από πολλά πλοία,
έδωσαν και πολλά χρήματα.

Τα εμπορικά πλοία
μετατράπηκαν σε πολεμικά.

Με τις επιθέσεις τους
τα ελληνικά πλοία κατόρθωσαν
να ελέγξουν τους θαλάσσιους δρόμους,
να αποκλείσουν στα **Στενά των Δαρδανελλίων**
τον οθωμανικό στόλο και να βοηθήσουν
σε πολιορκίες ακόμα και σε μάχες της ξηράς
με τους αντιπερισπασμούς τους.

Ένωσε τις κουκίδες

**και ανακάλυψε ένα πρόσωπο
που με τα πλοία του βοήθησε
πολύ τον Αγώνα!**

Η συμβολή του ναυτικού
στην Επανάσταση του 1821
υπήρξε πολύ σημαντική.

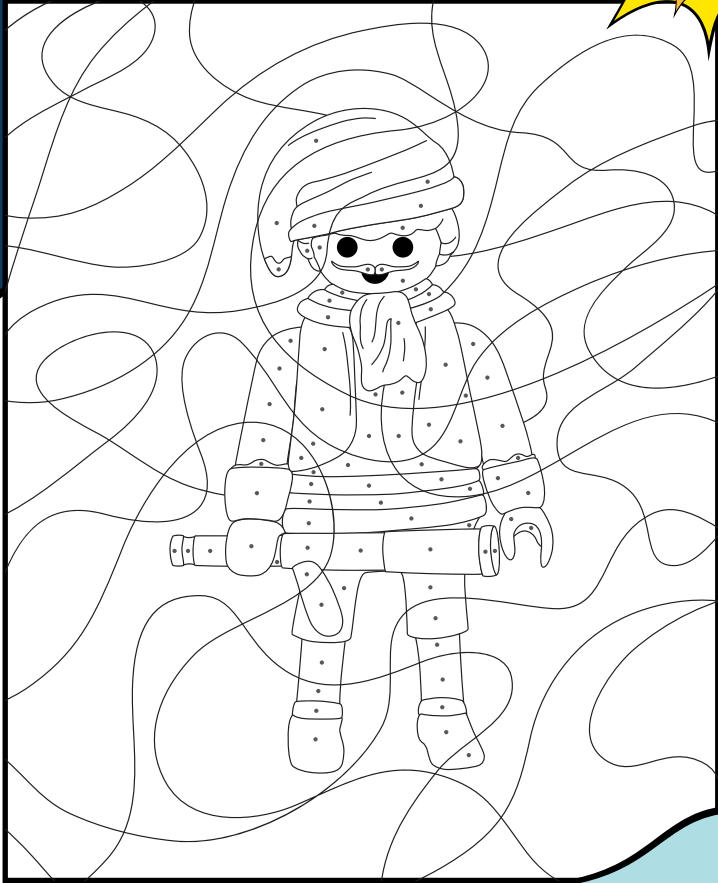
Συμμετείχε σε ναυμαχίες,
σε δολιοφθορές του εχθρικού
στόλου με τη χρήση πυρπολικών,

σε αποκλεισμούς από τη θάλασσα
κατά τις πολιορκίες κάστρων

αλλά και σε επιτυχείς ανεφοδιασμούς
των επαναστατών στην Ξηρά.

**Χρωμάτισε τις περιοχές
με τις τελείες**

**και θα ανακαλύψεις
τη μορφή ενός γνωστού
μπουρλοτιέρη από τα Ψαρά!**

Οι αγωνιστές της Επανάστασης

Οι Έλληνες αγωνίστηκαν με πάθος για την ελευθερία. Ο καθένας πρόσφερε ό,τι μπορούσε.

Άλλοι πολέμησαν και θυσιάστηκαν, άλλοι διέθεσαν τις περιουσίες τους, άλλοι φρόντισαν την οργάνωση του Αγώνα, άλλοι την προβολή του στην Ευρώπη.

Σημαντική ήταν και η συμβολή του άμαχου πληθυσμού. Γυναίκοπαιδα και γέροντες κατασκεύαζαν βόλια, έφτιαχναν ψωμί για τους αγωνιστές, κουβαλούσαν πολεμοφόδια, περιποιούνταν τους τραυματίες.

Από τους χιλιάδες Έλληνες που συμμετείχαν στην Επανάσταση ξεχώρισαν, χάρη στις στρατιωτικές ηγετικές τους ικανότητες:

Στη στεριά

Θεόδωρος Κολοκοτρώνης
Γεώργιος Καραϊσκάκης
Οδυσσέας Ανδρούτσος
Μάρκος Μπότσαρης
Νικήτας Σταματελόπουλος (Νικηταράς)

Στη θάλασσα

Κωνσταντίνος Κανάρης
Ανδρέας Μιαούλης

Ηγετικό ρόλο έπαιξαν και δύο γυναίκες, η Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα και η Μαντώ Μαυρογένους.

Σ	Τ	Α	Μ	Α	Τ	Ε	Λ	Ο	Π	Ο	Υ	Λ	Ο	Σ
Μ	Η	Κ	Α	Ρ	Α	Ι	Σ	Κ	Α	Κ	Η	Σ	Ι	Ο
Π	Θ	Φ	Υ	Ρ	Η	Κ	Λ	Α	Σ	Ο	Χ	Ο	Ν	Κ
Ο	Π	Α	Ρ	Κ	Ι	Χ	Ε	Ν	Α	Λ	Ο	Π	Ε	Κ
Υ	Κ	Λ	Ο	Π	Ο	Δ	Ι	Α	Κ	Ο	Σ	Ι	Μ	Ε
Μ	Λ	Υ	Γ	Τ	Σ	Ο	Σ	Ρ	Ι	Κ	Ο	Λ	Α	Γ
Π	Ρ	Κ	Ε	Λ	Η	Σ	Τ	Η	Ρ	Ο	Υ	Τ	Σ	Ι
Ο	Ι	Ε	Ν	Ε	Τ	Ρ	Η	Σ	Ι	Τ	Ω	Ν	Ε	Σ
Υ	Μ	Π	Ο	Τ	Σ	Α	Ρ	Η	Σ	Ρ	Ρ	Τ	Σ	Α
Λ	Α	Ι	Υ	Π	Ο	Υ	Μ	Η	Ρ	Ω	Η	Π	Ε	Μ
Ι	Λ	Ο	Σ	Τ	Ε	Κ	Ε	Μ	Α	Ν	Σ	Τ	Ρ	Η
Ν	Ρ	Ε	Α	Μ	Ι	Α	Ο	Υ	Λ	Η	Σ	Ω	Α	Ν
Α	Ν	Δ	Ρ	Ο	Υ	Τ	Σ	Ο	Σ	Σ	Ο	Ρ	Α	Σ

**Ψάξε και βρες τα ονόματα
των 10 πρωταγωνιστών
της Επανάστασης
στο κρυπτόλεξο!**

Φιλελληνισμός

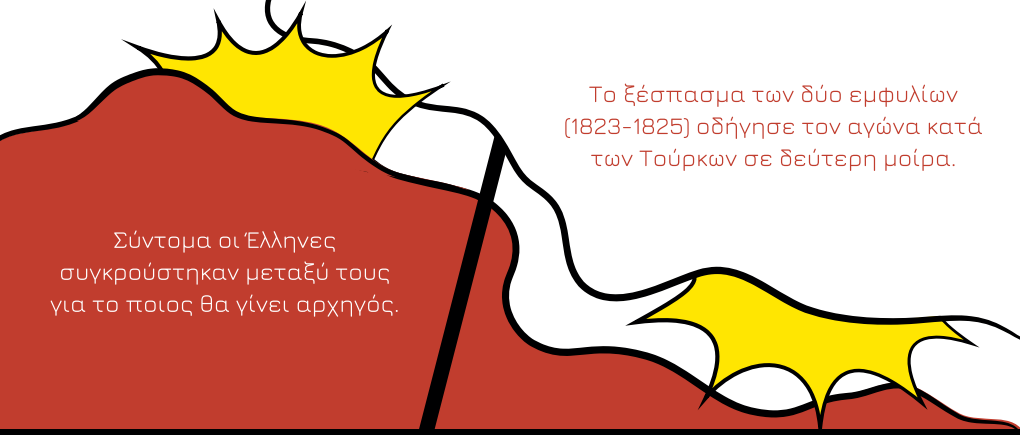
Εξένοι φιλέλληνες, Γάλλοι, Γερμανοί, Ιταλοί, Πολωνοί, Ελβετοί, Αγγλοι, κ.ά. συμμετείχαν στον ένοπλο αγώνα παίρνοντας μέρος στις μάχες.

Παράλληλα σε διάφορες πόλεις της Ευρώπης σχηματίστηκαν **Φιλελληνικές Επιτροπές**, που είχαν ως σκοπό την ενίσχυση του αγώνα των Ελλήνων, με διάφορους τρόπους!

Είτε στέλνοντας χρήματα, τρόφιμα και πολεμοφόδια, είτε παρέχοντας ηθική υποστήριξη με δημοσιεύσεις σε έντυπα και εφημερίδες, καλλιτεχνικά έργα και συναυλίες.

Το Φιλελληνικό κίνημα συγκλόνισαν τραγικά γεγονότα, όπως οι σφαγές της Χίου (Απρίλιος 1822) και η Έξοδος του Μεσολογγίου (Απρίλιος 1826).

Σε διάφορα εργοστάσια της Ευρώπης κατασκευάστηκαν αντικείμενα καθημερινής χρήσης (πιάτα, κούπες, βάζα κ.ά.), που διακοσμήθηκαν με σκηνές από την Ελληνική Επανάσταση.

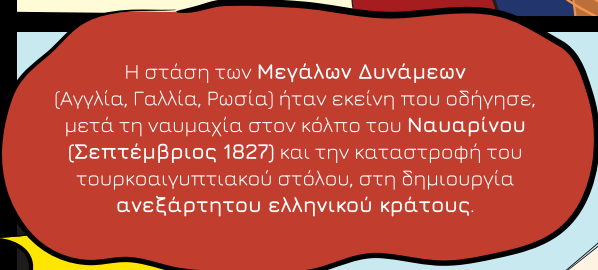
Το ξέσπασμα των δύο εμφυλίων (1823-1825) οδήγησε τον αγώνα κατά των Τούρκων σε δεύτερη μοίρα.

Σύντομα οι Έλληνες συγκρούστηκαν μεταξύ τους για το ποιος θα γίνει αρχηγός.

Η Επανάσταση φαινόταν καταδικασμένη να αποτύχει,

ιδιαίτερα μετά την απόβαση του Ιμπραήμ (1825) στην Πελοπόννησο.

Η στάση των Μεγάλων Δυνάμεων (Αγγλία, Γαλλία, Ρωσία) ήταν εκείνη που οδήγησε, μετά τη ναυμαχία στον κόλπο του Ναυαρίνου (Σεπτέμβριος 1827) και την καταστροφή του τουρκοαιγυπτιακού στόλου, στη δημιουργία ανεξάρτητου ελληνικού κράτους.

Πρωτόκολλο του Λονδίνου, 3 Φεβρουαρίου 1830

Blank writing lines for a list of 9 items, each corresponding to a numbered question below.

- [1] Η _____ του 1821 ξεκίνησε από τις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες.
- [2] Το μικρό όνομα της Μπουμπουλίνας.
- [3] Εκεί έγινε η πρώτη επιχείρηση με πυρπολικό με αποτέλεσμα την ανατίναξη του εχθρικού πλοίου.
- [4] Οι Έλληνες ήταν για αιώνες _____ στους Τούρκους.
- [5] Το μικρό όνομα του Κολοκοτρώνη.
- [6] Κατά την οθωμανική κυριαρχία συνέβαιναν συχνά _____ των υπόδουλων.
- [7] Έτσι ονόμαζαν οι Τούρκοι τους υπηκόους τους.
- [8] Από εκεί ο Αλέξανδρος Υψηλάντης εξέδωσε τις πρώτες προκηρύξεις της Επανάστασης.
- [9] Οπλαρχηγός της Επανάστασης. Το μικρό του όνομα, Οδυσσέας.

**Πολέμησες και εσύ για αυτή,
μαζί με τους Έλληνες αγωνιστές,
σε στεριά και θάλασσα!**

**Βρες τους οριζόντιους ορισμούς
και θα την κατακτήσεις!**

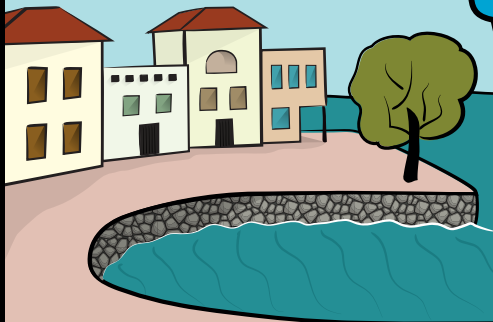
Ένα κράτος
γεννιέται...

Πρώτος Κυβερνήτης της Ελλάδας
ορίστηκε ο Ιωάννης Καποδίστριας.

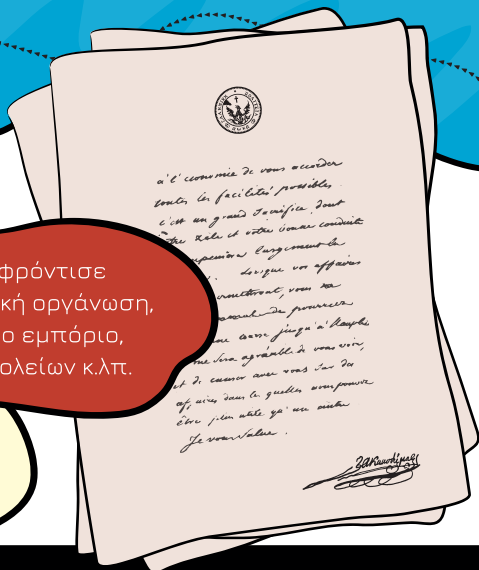
Έφτασε στην Αίγινα
στις αρχές Ιανουαρίου του 1828.

Εργάστηκε με ζήλο
και προσπάθησε να επεκτείνει
τα σύνορα του νέου κράτους.

Παράλληλα φρόντισε
για την εσωτερική οργάνωση,
τη ναυτιλία, το εμπόριο,
την ίδρυση σχολείων κ.λπ.

που ήταν απαραίτητα,
για να λειτουργήσει το κράτος.

**Η γαλανόλευκη σημαία
καθιερώθηκε το 1822.**

**Ζωγράφισε και εσύ τη σημαία
του νέου ελληνικού κράτους
που κάνει τα πρώτα του βήματα!**

Λύσεις

Σελ. 5

3 ω 9 η 7 η α β η α 3
η ε π α ν α σ τ α σ η

2 η 4 α ω 4 3 7 3 α 3 α β 3 α
θ α ξ ε κ ι ν η σ ε ι σ τ ι ς

9 η 0 η ψ ε 7 η ξ 3 ω α 3 υ ω 6 8 7 3 ω α
π α ρ α δ ο υ ν α β λ ε ς η γ ε μ ο ν ι ε ς

α β 3 α 24 γ ω ξ θ ε η θ 3 ε
σ τ ι ς 24 φ ε β ρ ο υ α ρ ι ο υ!

Σελ. 7

ΣΛΗΤΗΑΨΝΥ Υ Ψ Η Λ Α Ν Τ Η Σ

ΟΙΣΑΙ Ι Α Σ Ι Ο

ΤΝΑΡΓΑΔΙΑΣ Δ Ρ Α Γ Α Τ Σ Α Ν Ι

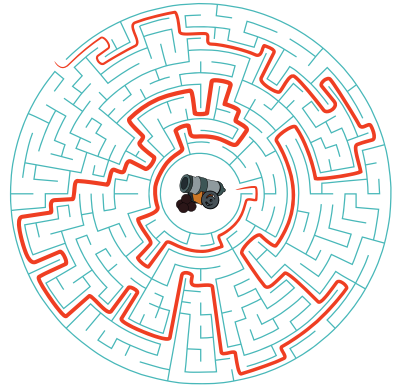
ΣΘΟΟΡΠΥ Π Ρ Ο Υ Θ Ο Σ

ΛΙΤΣΟΕΧΗΡΙΟ Ι Ε Ρ Ο Λ Ο Χ Ι Τ Η Σ

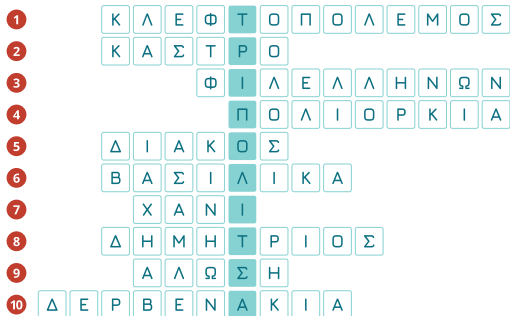
Σελ. 11

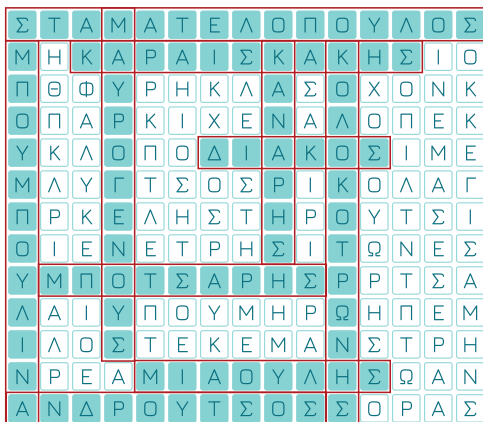
Σελ. 13

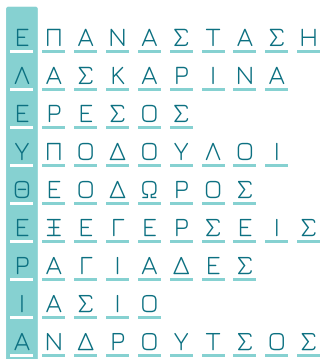
Σελ. 15

Σελ. 23

Σελ. 27

Οι φιγούρες και οι παραστάσεις με **PLAYMOBIL** είναι κατασκευές συλλεκτών **PLAYMOBIL** και αποτελούν μέρος συλλογής τους. Δεν διατίθενται προς πώληση.

•
1961
•
200 ΣΧΟΛΙΑ
•
· ελεύθεροι ·
•
ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ ΤΟ ΔΥΣΙΟ
•
2021
•

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ
ΟΜΙΛΟΥ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΕΘΝΙΚΟ
ΙΣΤΟΡΙΚΟ
ΜΟΥΣΕΙΟ

